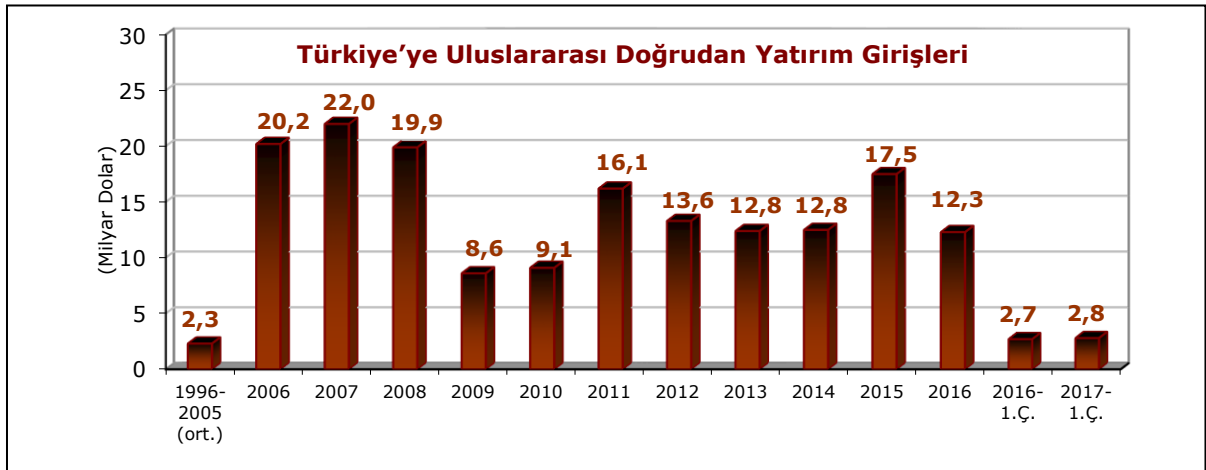

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR DEĞERLENDİRME RAPORU

(2017-1.Çeyrek)

TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ 2017 YILI İLK ÇEYREĞİNDE GEÇEN SENENİN AYNI DÖNEMİNE GÖRE %1,85 ARTIŞLA 2.8 MİLYAR \$ OLDU.

2017 yılının ilk çeyreğinde, Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişleri **2.803 milyon \$** olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında **%1,85** oranında bir artışı göstermektedir.

Kaynak: TCMB

(yabancıların gayrimenkul alımları dahil)

2,8 milyar \$'lık UDY girişinin 1.598 milyon \$'ını net doğrudan uluslararası sermaye girişleri, 1 milyar \$'lık kısmını ise yurtdışında yerleşik kişilerin gayrimenkul alımları oluşturmuştur. Bir diğer deyişle, yabancı gerçek kişilerin gayrimenkul alımlarından doğan sermaye girişi toplam girişlerin %48'i olmuştur. 1 milyar \$'lık bu giriş, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında ise paralellik göstermektedir.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

(Milyon \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2016/1.Ç.	2017/1.Ç
Sermaye (Net)	10.128	9.322	8.370	11.710	6.279	1.114	1.589
Giriş	10.761	9.890	8.631	12.074	6.888	1.188	1.698
Çıkış	633	568	261	364	609	74	109
Diğer Sermaye (Net)	864	525	137	1.684	2.133	570	153
Gayrimenkul (Net) *	2.636	3.049	4.321	4.156	3.890	1.068	1.061
Toplam (UDY)	13.628	12.896	12.828	17.550	12.302	2.752	2.803

Kaynak: TCMB

*Yabancı kişilerin gayrimenkul alımları

Toplam brüt sermaye girişlerinin (2.803 milyon \$) %51'ini (1.172 milyon \$) oluşturan **hizmetler sektörü**, girişlerin en fazla olduğu sektör olmuştur. Kalan %49 pay ise sanayi sektörü'ne (525 milyon \$) aittir.

En çok yatırım alan alt sektör ise, geçen seneye kıyasla çok ciddi bir artış gösteren **Finans, Sigorta ve Bankacılık sektörüdür** (990 milyon \$). **Finansı, sırasıyla madencilik ve imalat** sektörleri takip etmiştir.

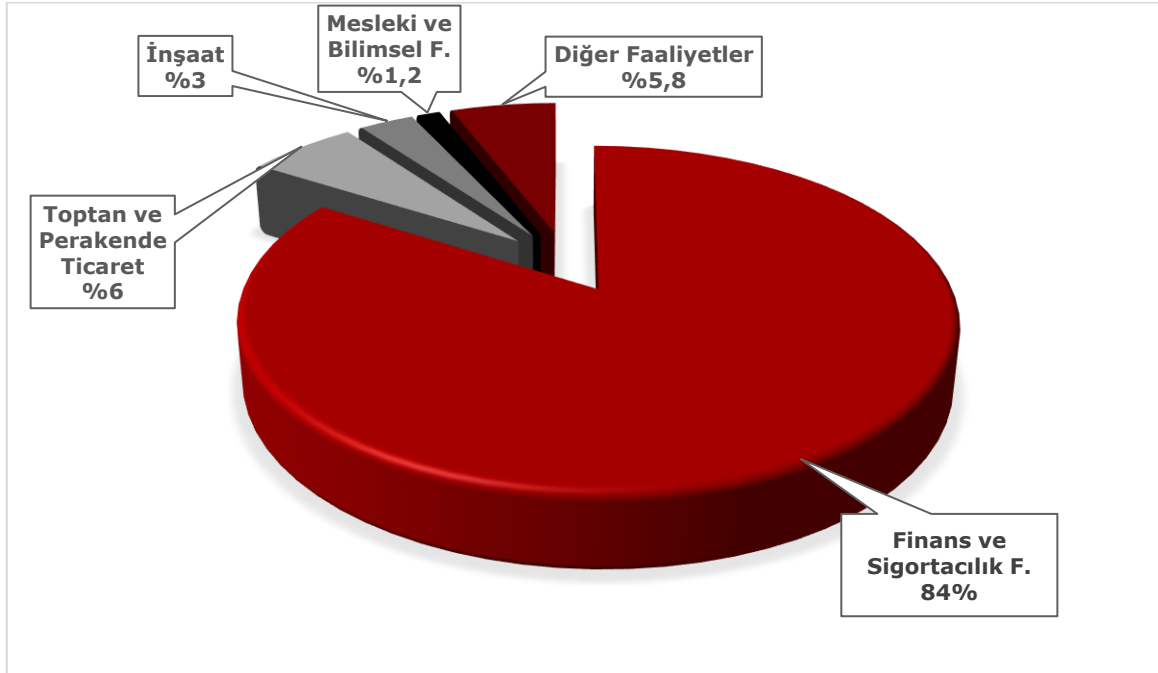
Sektörler	2012	2013	2014	2015	2016	2016/1.Ç.	2017/1.Ç.
(Milyon \$)							
Sermaye Giriş	10.761	9.890	8.631	12.074	6.888	1.188	1.898
1. Tarım	43	47	61	31	26	8	1
2. Sanayi	5.480	4.757	4.258	5.772	2.669	542	525
İmalat	4.519	2.209	2.742	4.225	1.711	300	213
Elektrik, Gaz	773	1.795	1.131	1.338	740	235	89
Madencilik	188	717	382	207	216	7	223
Su Temini, Atık Yönetimi	0	36	3	2	2	0	0
4. Hizmetler	5.238	5.086	4.312	6.271	4.193	638	1.172
Finans ve Sigorta	2.084	3.415	1.470	3.516	1.705	89	990
Toptan Perakende	221	379	1.136	598	602	61	68
Ulaştırma, Depolama	130	364	594	1.524	544	127	14
İnşaat	1.427	178	232	106	308	48	36
Gayrimenkul Faaliyetleri	174	128	252	171	277	13	7
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet F.	546	106	204	58	273	212	10
Konaklama ve Yiyecek	16	59	24	11	235	46	5
Bilgi ve İletişim	134	120	214	150	91	21	1
Diğer Hizmetler	53	58	56	22	21	7	16
Sermaye Çıkış	633	568	261	364	609	74	109
Diğer Sermaye (Net)	864	525	137	1.684	2.133	570	153
Gayrimenkul (Net)	2.636	3.049	4.321	4.156	3.890	1.068	1.061
Toplam (UDY)	13.628	12.896	12.828	17.550	12.302	2.752	2.803

2017 yılının ilk çeyreği geçtiğimiz yıl ile kıyaslandığında **hizmetler ana sektörüne** olan girişlerde %84 oranında bir artış kaydederek 1.172 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. **Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Bankacılık alt sektörüne** olan toplam 990 milyon \$'lık bir UDY girişiyle geçtiğimiz yıla göre 9 kat artış göstermiştir. Bunu geçtiğimiz yıla göre benzer bir yatırım oranına sahip olan **Toptan ve Perakende Ticareti** takip etmiştir.

2017 yılının ilk çeyreği itibariyle **sanayi ana sektörüne** girişler geçen seneye göre %3 oranında azalış göstererek 525 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Sektörlere girişlerde alt kalemlere bakıldığında; ilk sırada yer alan **Madencilik** sektörüne 223 milyon \$'lık bir giriş olmuş, 213 milyon \$ yatırım alan **İmalat** sektöründe ise ilk sırada yer alan **Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı** bir önceki yıla göre 18 kat artarak 54 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

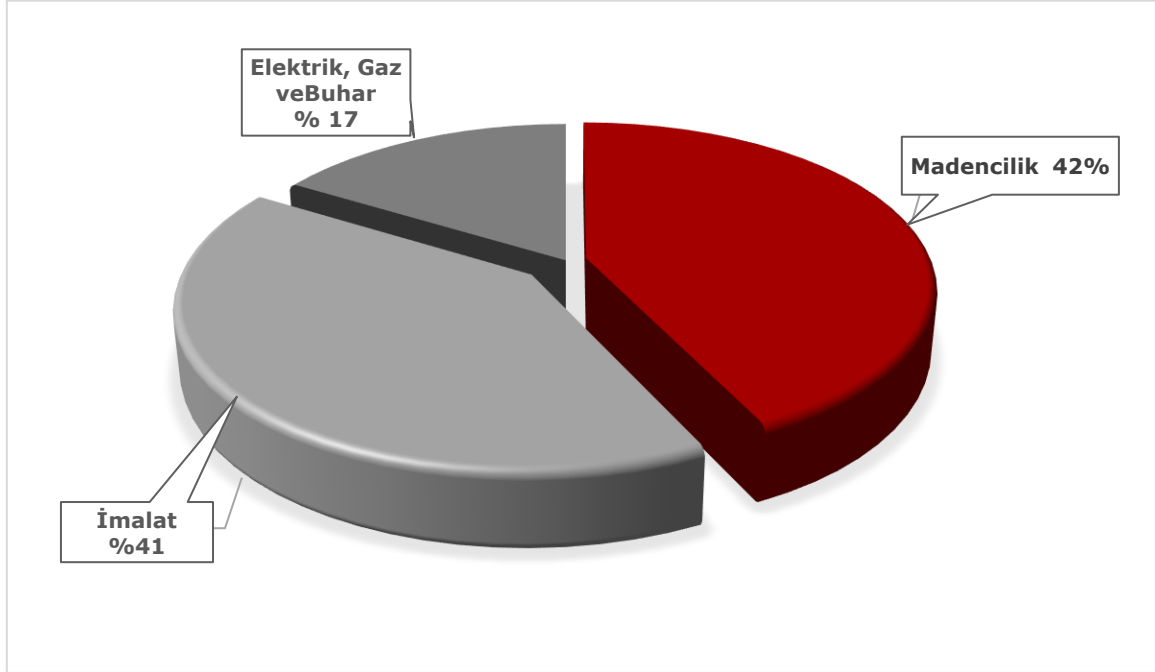
İmalat sektöründe ikinci sırada yer alan **Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı** sektörüne olan UDY girişi ise geçen yıla göre %66 artarak 35 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Üçüncü sırada ise, geçtiğimiz yıla göre %16 artan **Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı** sektörüne 21 milyon \$'lık bir giriş olmuştur.

2017 Yılı 1. Çeyreğinde Hizmetler Ana Sektörüne Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

Kaynak: TCMB

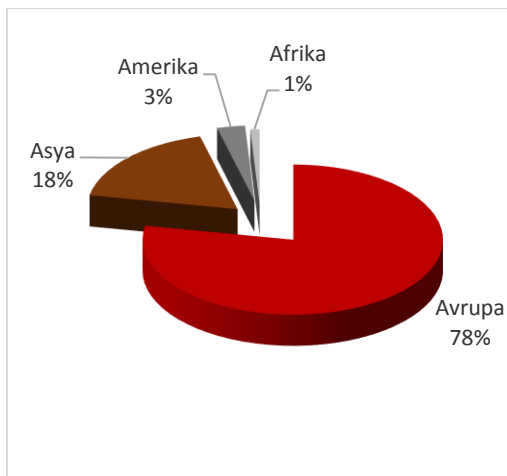
**2017 Yılı 1. Çeyreğinde
Sanayi Ana Sektörüne Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı**

Kaynak: TCMB

2017 yılının ilk çeyreği itibariyle Türkiye'ye en fazla UDY girişini sağlayan ülkeler sırasıyla **İspanya, Azerbaycan ve Hollanda** olmuştur. İlk çeyrekte UDY girişlerine bölgesel olarak bakıldığında (gayrimenkul alımları hariç); **Avrupa** ülkelerinin girişlerin %78'inin kaynağı olduğu görülürken, sırasıyla **Asya ülkelerinin** %18, **Amerika'nın** %3 payları ve diğer bölgelerin de %1 gibi bir payı bulunmaktadır.

**2017 Yılı 1. Çeyreğinde
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülke ve Bölgeler İtibari ile Dağılımı**

Kaynak: TCMB

2017	UDY Girişleri (milyon \$)	Pay (%)
1. İspanya	939	0.49
2. Azerbaycan	193	0.10
3. Hollanda	106	0.06
4. Avusturya	95	0.05
5. Almanya	60	0.04
6. Japonya	45	0.04
7. Katar	30	0.04
8. İsviçre	29	0.03
9. Kanada	27	0.02
10. ABD	22	0.01
Diğer	352	0.19
Toplam (sermaye girişi)	1.898	100

ULUSLARARASI ENDEKSLERDE TÜRKİYE

ENDEKS	YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN SIRALAMALARI							DEĞİŞİM YÖNÜ
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi	60	68	72	69	51	63	69	↓
UNCTAD Dünya Yatırım Raporu UDY Girişi Sıralaması	29	26	24	22	22	20	-	-
AT Kearney UDY Güven Endeksi	23	-	13	25<	24	22	-	-
WEF Küresel Rekabetçilik Endeksi	61	59	43	44	45	51	55	↓
IMD Küresel Rekabetçilik Endeksi	48	39	38	37	40	40	38	↑
Uluslararası Şeffaflık Örgütü Yolsuzluk Algılama Endeksi	56	61	54	53	64	66	75	↓

*Henüz açıklanmamıştır (UNCTAD ve AT Kearney)

Kaynaklar

- Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistikleri
www.tcmb.gov.tr
- Ekonomi Bakanlığı UDY İstatistikleri
www.ekonomi.gov.tr
- Uluslararası Endeksler
  - o World Bank Doing Business - www.doingbusiness.org
  - o UNCTAD - www.unctad.org
  - o AT Kearney - www.atkearney.com
  - o World Economic Forum - www.weforum.org
  - o Institution for Management Development - www.imd.ch
  - o Transparency International - www.transperancy.org